

Lisa. Euroopa Liidu alase koolituse iseseisev töö
Kersti Jürgenson, Sindi Gümnaasiumi hispaania ja emakeele õpetaja
 Võimalikud lahendused

	I artikkel	II artikkel
1. Millise tekstiga on tegemist? Põhjenda oma vastust.	Propagandistlik artikkel.	Kõne.
2. Kas teksti pealkiri sobib? Põhjenda.	Ei, sest tekst ei ole informatiivne – see peaks olema pealkirja järgi faktipõhine, tegelikkuses koosneb teksti esimene osa arvamusest.	Sobib küll, sest lahkab EL olemust, tutvustab selle struktuuri.
3. Kellele on tekst suunatud ja miks? Millest järeldad?	Tekst on suunatud inimesele, kes otsib infot EL kohta (asub Europa portaalis, püüab ELst anda positiivse kuvandi, ei maini EL majanduslikku tausta)	Tekst on suunatud EL-i huvilisele, keda kõne koostaja ahvatleb kuulama (poleemiline, retooriline esituslaad)
4. Tõmba ring ümber arvamusele, jooni alla faktid, laineline joon nn kahtlasele osale. Mida selle põhjal kummagi teksti kohta järeldada?	<i>Vt lisaleht, järelduseks võib näiteks otsustada, kummad on ülekaalus.</i>	<i>Vt lisaleht. Erinevalt I tekstist toob rohkelt fakte, millega oma arvamust toetab.</i>
5. Millist infot ei esitata? Analüüsi, miks?	Välja on jäetud kõik faktid, mis viitavad EL-ile kui majandusühendusele. Ei nimetata ESTÜ loomise aastat ega maini üldse ESTÜd. Ilmselt on suunitlus luua Elst kuvand kui poliitilisest liidust. <i>Võib õpilastelt küsida, kas mõni riik/maa on ka välja astunud või pole tahtnud ühineda, miks seda ei mainita – kas on ebavajalik info või on selle info väljajätmisel põhjus? (Norra, Gröönimaa)</i>	Ei räägi EL-i identiteedist (kõne koostamise ajal ehk ei olnud see päevakorras?). Ei märgita, et EL toetab ka põliskultuure, miks? Ehk pole eesmärk? Ehk on taotluslikult negatiivne?
6. Milliseid mõjutusvahendeid kumbki tekst kasutab?	Positiivse laenguga sõnad (<i>iga rahvuse eripära austamine</i>), reklaamtekstile omane liialdamine, majandusliku edukuse märkimine (<i>enneolematult kõrgele tõusnud elatustase</i>).	Emotsionaalselt negatiivselt laetud sõnad, ülim kujundlikkus, metafooride rohkus.
6.1 teksti struktuur, sh pealkiri	Teatab lugejale, et tekstist leiab PEAMISED faktid ja	Kergelt jälgitav, pealkiri väidab, et tekst tutvustab EL olemust,

Lisa. Euroopa Liidu alase koolituse iseseisev töö

Kersti Jürgenson, Sindi Gümnaasiumi hispaania ja emakeele õpetaja

Võimalikud lahendused

	arvandmed Euroopa ja Eurooplaste kohta, tegelikult kirjutab Elst.	tekst annab autori arusaama ELst
6.2 sõnavara	Sõnavara on lihtne, põhiharidusega inimesele arusaadav	Sõnavara on kujundlik, rõhutatult emotsionaalne
6.2.3 positiivsed sõnad või väljendid	<i>väga edukas, enneolematu tase, piirideta ühisturg, suurimaid majandusjõude maailmas, juhtpositsioon arenguabi andmisel, lähedased ja sõbralikud suhted naabritega, kodu paljudele kultuuridele, hinnatakse etnilist ja kultuurilist mitmekesisust, edendatakse sallivust, austust ja vastastikust arusaamist - väärtusi, mida on Euroopa pikk ajalugu meile õpetanud.</i>	<i>laudade taha tuua, nüüdse Euroopa Liidu esimene pääsuke</i>
6.2.4 negatiivsed sõnad		<i>eurooplastest barbarid, niivõrd kurnatud, ei suutnud järjekorras saajandi kolmandate tapatalgutega, pihta hakata, olid jälle varmad ära kasutama, mandri helgemad pead, Rahvaste Liidu kurba saatust, mingi (pidevatoimelise eraldi läbirääkimiste süsteemi), järgmise tapluse, enne kui terve mõistus sai ametliku tegutsemisloa, asutajaid oli siis vaid kuus</i>
6.2.5 neutraalsed sõnad	Nt <i>volitused, kohustused, koostöövorm,</i>	Kui ka on neutraalseid sõnu, on nende ees negatiivse värvinguga sõnad (<i>mingi, vaid</i>)
6.3 demagoogiavõtted	Sädelev umbmäärasus, enesekindlad väited, ühine platvorms (rõhutatakse majanduslikku edu – kes ei tahaks hästi elada?), kaarditrikid (osa fakte kõrvale jättes kujundatakse soovitatav pilt).	Sildistamine, sädelev umbmäärasus, kaarditrikid (osa fakte kõrvale jättes kujundatakse soovitatav pilt).
Kas tekst täidab oma eesmärgi? Põhjenda!	Tegelikult sellest tekstist erilisi faktandmeid ei saa, ammuigi mitte kogu Euroopa ja eurooplaste kohta, sest artikkel ei anna mingisuguseid fakte ELi mittekuuluvate eurooplaste kohta.	Pealkirjas püstitatud eesmärgi ehk mitte, kuid veenab lugejat, et tegemist on salakavala liiduga.

Lisa. Euroopa Liidu alase koolituse iseseisev töö
Kersti Jürgenson, Sindi Gümnaasiumi hispaania ja emakeele õpetaja
Võimalikud lahendused

Näites on rohelise taustaga arvamused, allajoonituna faktid.

Roosa taustaga on märgitud vaieldavad osad.

I teksti ääremärkused on lisavõimalused selle tekstiga töötamiseks, näiteks kui EL teemat on vaja rohkem võtta (kui EL lisakursust ei loeta või kui töölehte kasutada EL-alase kursuse ühe tunnitööna. Sel juhul tuleks arvestada veel 90minutilise paaristunniga).

Artikkel I

Euroopa Liit - suurenev perekond. Peamised faktid ja arvandmed Euroopa ja eurooplaste kohta.

Euroopa Liidu edu lugu

Euroopa Liit on olnud väga edukas mitmest küljest vaadatuna. Poole sajandi jooksul on liidu kodanike elatustase kasvanud enneolematule tasemele. Loodud on piirideta ühisturg ja ühisraha euro. Euroopa Liit on üks suurimaid majandusjõude ja maailmas juhtpositsioonil arenguabi andmisel. Liikmete arv on kasvanud kuult kahekümne viiele. Lisaks sellele loodavad kaks riiki ühineda 2007. aastal, mille tulemusena ulatub laienenud ELi rahvaarv peaaegu poole miljardini.

Mitte kõik Euroopa riigid ei ole Euroopa Liidu liikmed ega soovigi selleks saada, kuigi Euroopa Liit ootab ühinemisavaldusi kõigilt demokraatlikelt Euroopa riikidelt. Euroopa Liit säilitab lähedased ja sõbralikud suhted kõigi oma naaberriikidega nii Euroopas kui ka Vahemere ida- ja lõunakalda riikidega.

Kuigi Euroopa Liidu liikmesriigid on mitmekesised, järgivad kõik ühiseid põhiväärtusi: rahu, demokraatiat, õigusriiki ja inimõiguste austamist. Nad püüavad neid väärtusi edendada, saada jõukaks ja jagada seda jõukust teistega ning kasutada oma ühismõju, tegutsedes ühiselt maailmaarenil.

Euroopa Liit sai alguse 1950ndatel aastatel Euroopa ühendustena. Sinna kuulus kuus liikmesriiki: Belgia, Saksamaa, Prantsusmaa, Itaalia, Luksemburg ja Madalmaad. 1973. aastal liitusid Iirimaa, Taani ja Ühendkuningriik, 1981. aastal Kreeka, 1986. aastal Hispaania ja Portugal. Saksamaa taasühendamine 1990. aastal tõi Euroopa Liitu Ida-Saksamaa liidumaad.

1992. aastal anti uue lepinguga ühenduse institutsioonidele uued volitused ja kohustused ning viidi sisse uued koostöövormid liikmesriikide valitsuste vahel, luues nõnda Euroopa Liidu. EL laienes 1995. aastal, kui ühinesid Austria, Soome ja Rootsi.

2004. aasta laienemise käigus liitusid, Eesti, Küpros, Läti, Leedu, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariik ja Ungari. Euroopa Liiduga ühinemist ootab praegu veel viis riiki. Järgmisena ühinevad Bulgaaria ja Rumeenia 2007. aastal. Euroopa Liidu liikmeks saamiseks on läbirääkimisi alustanud ka Horvaatia ja Türgi. Veel üks kandidaatriik on endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, kes aga läbirääkimisi ei ole veel alustanud.

Euroopa on alati olnud koduks paljudele erinevatele rahvastele ja kultuuridele. Igas EL liikmesriigis koosneb osa rahvastikust teistest riikidest pärit inimestest, kellel on tavaliselt tihedad ajaloolised sidemed riigiga, kus nad elavad. Euroopa Liidus hinnatakse etnilist ja kultuurilist mitmekesisust ning edendatakse sallivust, austust ja vastastikust arusaamist - väärtusi, mida on Euroopa pikk ajalugu meile õpetanud.

(Euroopa. Lahedat lugemist. http://ec.europa.eu/publications/booklets/eu_glance/51/index_et.htm
16.11.11

Comment [01]: Koht aruteluks: kas piirideta ühisturg tähendab ka tööjõu vaba liikumist? Kui vaba see tegelikkuses on?

Comment [02]: Väide, mida selles artiklis faktiga ei toetata, st lase õpilasel toetada falte.

Comment [03]: Küsimus: mis riigid need on/olid?

Comment [04]: Küsimus: millised ei ole, miks nad ei soovi?

Comment [05]: Võimalus nende mõsietete lahträäkimiseks

Comment [06]: Küsimus klassile: mil viisil ühtseid väärtusi arendatakse, miks see vajalik on?

Comment [07]: Väär väide, see oli ESTÜ, seda väidab sama portaali artikkel (http://ec.europa.eu/esti/abc_of_the_eu/eu_at_glance/index_et.htm)

Comment [08]: Mis lepinguga, mis selle lepingu pealkirja ei ole (siit võib järeltada, kellele tekst on suunatud).

Comment [09]: Mida see lause tähendab?

Lisa. Euroopa Liidu alase koolituse iseseisev töö
Kersti Jürgenson, Sindi Gümnaasiumi hispaania ja emakeele õpetaja
Võimalikud lahendused

Artikkel II (Sissejuhatus pikemast tekstist)

Rohelise taustaga on toodud arvamused, lillaga vaidlusalused kohad ja alla on joonitud faktid.

Euroopa Liidu olemus ja struktuur

Kui Teise Maailmasõja eesriie lõpuks langes, olid ka eurooplastest barbarid taas niivõrd kurnatud, et ei suutnud kohe uute, ehk siis järjekorras sajandi kolmandate tapatalgutega pihta hakata.

Comment [O10]: Ortograafiaviga, õige Teine maailmasõda

Tekkinud pausi olid jälle varmad ära kasutama mandri helgemad pead, ning pidanutena ühtlasi silmas ÜRO eelkäija Rahvaste Liidu kurba saatust, jõudsid arvamusele, et Euroopa jaoks peaks looma mingi pidevatoimelise eraldi läbirääkimiste süsteemi, mis aga oleks võimalike riikidevaheliste konfliktide vältimiseks kõnekoosolekust märksa tegusam.

Comment [O11]: Kirjutatakse lahku

Et millegi üle läbirääkida, peab see midagi olema ka seda väärt, et üldse sellest rääkida. Algatajad jõudsid veendumusele, et tol perioodil oli vähemalt kaks asja, mis võimaldasid laudade taha tuua teistega koos ka neid, kelle meeltes võiks mõlkuda järgmise tapluse algatamise mõtteid.

Need kaks asja olid süsi ja teras, kui relvatootmise strateegilisse vundamenti kuuluvad toorained. Sõja lõpust pidi aga kuluma koguni seitse aastat, enne kui terve mõistus sai ametliku tegutsemisloa, kuid aastal 1952 jõuti siiski nii kaugele, et nüüdse Euroopa Liidu esimene pääsuke nime all Euroopa Sõe- ja Terasühing (ESTÜ) sai loodud. Jõustus nn. Pariisi leping.

Toonaseid asutajaid oli siis vaid kuus: Belgia, Holland, Itaalia, Luksemburg, Prantsusmaa ja Saksamaa Liitvabariik. Ühtlasi otsustasid mainitud asutajaliikmed vastastikku loovutada mõningase osa oma otsustamisõigusest, kusjuures sellelaadse loovutamise üle peetavat mõttevahetust jätkub mandri rahvuslikku kirjususust arvestades nähtavasti aegade lõpuni.

Sõe- ja Terasühingu toimimisest saadud kogemus julgustas astuma järgmist sammu ning 1957. a. kirjutati Roomas alla kaks tähtsat dokumenti, nimedega Euroopa Majandusühenduse (EMÜ) leping ja Euroopa Aatomienergiaühenduse (Euratom) leping. Esimest nimetataksegi asjaomastes ringkondades sageli vaid Rooma lepinguks. Mõlemad aktid jõustusid 1958. a. 1. jaanuaril. Loodi Ühisturg.

Comment [O12]: Tegelikult väikese tähega

1973. a. liitusid turuga Ühendkuningriik, Iirimaa ja Taani ning kõike kokku hakati sellest aastast alates nimetama Euroopa Ühenduseks. Kaheksa aastat hiljem (1981) liitus Kreeka, viie aasta pärast (1986) tegid sama Hispaania ja Portugal. 1987. a. jõustub Ühtse Euroopa Akt ja aastal 1993 nimetatigi moodustunud ühendus ümber Euroopa Liiduks ning 1995. a. astusid juba sellesse liitu ka Austria, Rootsi ja Soome.

(Vello Saatpalu. Euroopa Liidu olemus ja Struktuur. RE Mõõdukad. Seminar "Eesti teel Euroopa Liitu" 20.-21.2001 Essu mõisas.

http://saatpalu.planet.ee/kaustad/failikaustad/failit_el_nato/essu_ettkanne.htm 16.11.11